

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-м и АДЫГЭ ХЭКУ КОМИТЕТРЭ ТРУДЯШХЭМ
ЯДЕПУТАТХЭМ ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН1945 илъэс
Июным
и 22
Бэркэшху
№ 67 (3853)
Ылу асэ ч. 20

ТИХЭКУ ИБЮДЖЕТ

Трудящхэм ядепутатхэм яхэку Советы ия XII-рэ Сессие мы илъэс-ым июным и 20-м шылагъ. 1945-рэ илъэсымкIэ Адыгэ хэкум ибюджет Сессием ыштагъ. Ар тыхэку иэкономикэ ренэу зэрэхэжъу зэпытырэм, промышленностым, мэкъумэщ хозыштвэм, культурэм зыкъягъэлэтыгъэным советскэ государствэм инэу ыналэ зэрэтыригъэтырэм ишыхъат.

1945-рэ илъэсымкIэ тыхэку ибюджетэу аштагъэр сомэ миллион 38-рэ мин 536-рэ 900-рэ мэхъу. Ар гъореклорэ илъэсым елытыгъэмэ, процент 16-кIэ нахыб. Бюджетым инахыбэр зыфэгъэзагъэр социальнэ-культурнэ мероприятиехэр арых. Народнэ образованием фэшIы финансировать ашыгъэр сомэ миллион 20-рэ мин 398-рэ мэхъу, ар гъореклорэ илъэсым елытыгъэмэ, процент 21,3-кIэ нахыб. Здравоохранением пае финансировать ашыгъэр сомэ миллион 8-рэ мин 657-рэ. А цифрэмэ къагъэлъагъорэр, советскэ цыфхэм ящылэ-кIэ-псэукIэ нахышIу зэрэхъуным, просвещениемрэ культурэмрэ зыкъягъэлэтыгъэным, тикIалэхэмэ гъэсэнэгъэ икъу ялэ зэрэхъуным тисоциалистическэ государствэ инэу ыналэ зэрэтыригъэтырэр ары.

Коммунальнэ хозыштвэми, станицэхэм, къуаджэхэм яблагоустройствэ нахышIу шыгъэным, трудящхэм ящылэ-кIэ-псэукIэ тапэ-кIэ зыкъягъэлэтыгъэным ялофкIи агъэуцугъэ пчъагъэр бэ мэхъу.

Пшъэрылъэу тигъэр, бюджетыр доходхэмкIэ ыкIи расходхэмкIэ статья пэпчъ районхэм агъэцэкIэнэр ары. Анахъэу аналэ зытырагъэгъын фаеу Сессием шагъэунэ-фыгъэр гъореклорэ илъэсым доходхэмкIи, расходхэмкIи агъэуцугъэгъэ пчъагъэр гъэцэкIэгъэнымкIэ шыкIагъэу афэхъугъагъэхэр мыгъэрэ илъэсым къызэрэзыхамыгъэфэжыным инэу аналэ тырагъэ-тхыр ары. Бюджетыр гъэцэкIагъэ зэрэхъурэм елытыгъэ народнэ-хозыштвеннэ ыкIи культурнэ-социальнэ мероприятиехэр зэкIэри зэшIохыгъэ зэрэхъуштер.

Апэрэм шыцэу планым идоход-пэ часть гъэцэкIэгъэн фае. АщыкIэ анахъ мэхъанэи хозыштвэ-дарственнэ доходхэр арых. Ар икъоу гъэцэкIэгъэныр зэпхыгъэу шытыр промышленностым, мэкъумэщ хозыштвэм дэгъоу Iоф ашIэнэр ары, джаш фэдэу товарооборотымкIэ планхэри гъэцэкIагъэ зэрэхъурэм елытыгъэ.

Теклоныгъэр тиеу Отечественнэ заор ухыгъэ зэрэхъугъэм ыкIи

заом къыхэкIэу хэгъэгум уIагъэу къытырашагъэр псынкIэ шъыпкъэу гъэхъужыгъэным ехылагъэу товарищ Сталиным народым фишIыгъэ обращении политическэ ыкIи производственнэ подьемышхо народнэ хозыштвэм илофшIэхэмэ къахилъхъагъ. Ащ дэгъу шъыпкъэу Iоф тшIэнымкIэ амалхэр къэ-тых.

Заводхэм, фабрикахэм, предприятиехэм производственнэ планэу ялэхэр зерагъэцэкIэным, продукцияу къыдагъэкIырым икачествэ нахышIу зэрашIыным, ахъщэхэр тэрэзэу расход зэрашIыным иамалхэр икъоу зерахъанхэ фае.

Трудящхэмэ гуетыныгъэшхо ахэлъэу средствэхэр бюджетым раты. Патриотизмэгъэшхо ахэлъэу ЯплIэнэрэ Государственнэ Военнэ займэм зэрэкIэтхэгъэхэм нэрылъэгъу къэшIы, тыхэку итрудящхэмэ шу тлэгъурэ тиродинэ гъэпытэгъэным фэшIы зэкIэри ратынэу зэрэхъазырхэр. ТэхъутэмыкIэ ыкIи Теуцожь районхэм займэ кIэтхэнэр зы мафэкIэ ащызэшIуахыгъ, ахъщэу зэрэкIэтхэгъэхэри зэкIэ Iэрылъхъэу къатыгъ. Финансовэ органхэм ыкIи сберегательнэ кассэхэм пшъэрылъэу ялэр, район пстэуми займэм зеращылэ-кIэтхэгъэхэр псынкIэ шъыпкъэу аугъоинхэр ары. Бюджетым идоходхэмкIэ зэкIэ агъэуцугъэ ахъщэ пчъагъэр пIалъэу иIэм ехъулъэу аугъоинэ ашIын фае. Партийнэ ыкIи советскэ организациехэм бюджетыр гъэцэкIагъэ зэрэхъурэм мафэ къэсми гъунэ лъафын, политика-массовэ IофшIэным трудящхэмэ азыфагукIэ зыщырагъэушъобгъун фае.

Джаш фэдэ къабзэу бюджетым ирасходнэ части тэрэзэу гъэцэкIагъэ зэрэхъуным икIу-кIэ фэбэнэнхэр ахэмэ япшъэрылъышхоу шыт. Государственнэ ахъщэхэр тэрэзэу гъэфедэгъэнхэм инэу аналэ тырагъэ-тхытхы, социалистическэ мылкъур нэкум фэдэу къызэрэтыухъумэным иIоф тэрэзэу агъэпсын, ар ипхъахытэкъу зышIыхэрэмэ яфэшIуашэ арагъэгъотын фае. Государственнэ ахъщэхэр тэрэзэу дгъэфедэу ыкIи экономият тшIы зыхъукIэ, народнэ хозыштвэр зыпкъ игъэу пожыгъэнымкIэ шIэгъэн фэе Iоф тхъабзэхэр псынкIэу зэшIотхытлэкIышт.

Тыхэку ибюджет гъэцэкIэгъэнымкIэ анахъ пшъэрылъышхо зилэхэр финансовэ IофшIэхэр арых. Партийнэ ыкIи советскэ организациехэмэ яруководительхэмэ ар япшъэрылъышхоу шыт.

Ящэнэрэ Пятилеткэм изаймэ ивыигрышнэ тираж

Июным и 20-м Москва Ящэнэрэ Пятилеткэм и з а й м э (ящэнэрэ илъэсым ивыпуск) ия 18-рэ выигрышнэ тираж шылагъ.

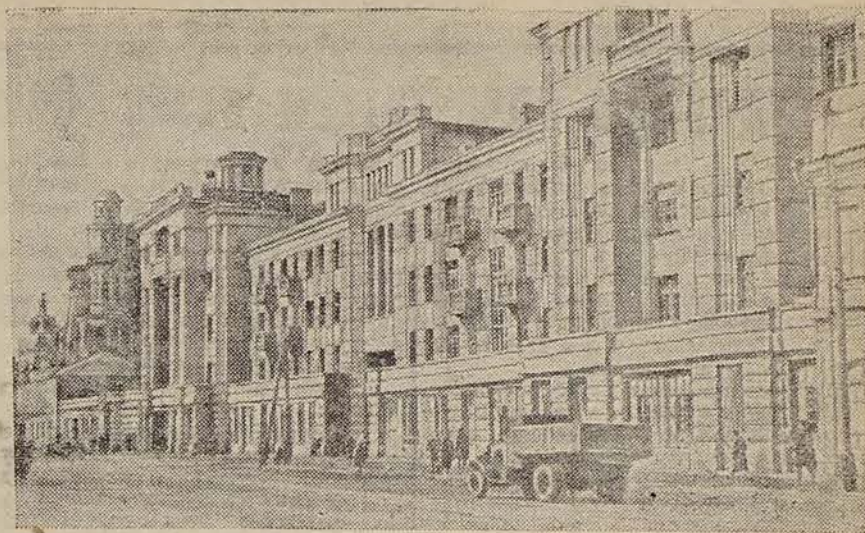
Тиражым сомэ 134.743.200-рэ ауасэу выигрыш 846.400-рэ шыра-дзагъ, ащ шыцэу выигрыш 92-р

сомэ миниш зырыз мэхъу, выигрыш 460-р сомэ мин зырыз, выигрыш 4.600-р сомэ 500 зырыз, выигрыш 110.400-р сомэ 200 зырыз ыкIи выигрыш 730.848-р сомэ 150-рэ зырыз мэхъу. (ТАСС).

Национальнэ театрэр районим ихъагъ

Адыгэ национальнэ театрэм иартист коллектив МыекIопэ районим иколхозхэм кIуагъэх. Колхоз-

хэм концертхэр къащагъэуцутых. Артистхэр мазэм ехъоу районим итыцтых.

Къалэу Орел. Сурэтым итэр: Октябрьскэ урамым тегмэ ащыцэу агъэцэкIэ-жыгъэмэ зыкIэ ащыц унэр ары.

П. Лисенкины - ифото (ТАСС-м ифотохроник).

Теклоныгъэм игъогу

ИлъэсипллыкIэ узэкIэлэбэжымэ, — 1941-рэ илъэсым июным и 22-м, нэфшъагъом дэжы, — фашистскэ Германием зао къытишIылагъ. ОшIэ-дэмышIэу а заор Гитлеры къыригъэжагъ, илэлэ кIэлыкIэ Советскэ Союзым иIоф ылоншъ, фашистскэ тетыгъор тикъэралы ригъэуцон иморадэу, дзэ кIуачIэу илэр зэкIэ тиграницэ къылуигъэзы-хы, къежъагъ.

А шынагъом нахъ ин ти Родинэ ныхъжи къыфыкIэуи-гъэп. Ленинымрэ Сталинымрэ яидее дгъэцэкIэзэ, 1917-рэ илъэсым зеошхо-кIэ къыдэтхыгъэ советскэ хаб-зэр акъутэнэу фашистхэр къе-жъагъэх. Къэралэу тэ къыныкIэ дгъэпсыгъэу, мафэ тешIэ къэси нахъ дгъэкIэракIэу, ны тфэхъу-гъэм ыпсэ Iуахынэу, ежымэ яхэб-зэжы ихылыагъэ тыкIашIэнэу типыйхэр къежъагъэх.

Типартиерэ типравительствэрэ заор къызэрэжъэу гъогоу заом игъом тызэрыкIон фаер нафэу къытфагъэлъэгъуагъ. „Тэ тилоф зафэ, — теклоныгъэр зиещтыр тэ-ры!“ — а гушыIэ пытэхэу ти Стали-ны 1941-рэ илъэсым ноябрэм и 6-м къылуагъэхэр тэ Iашэ тфэхъугъ, тыгухэр къылэтыгъ.

Гитлеры идзэхэр тэ къытэкIун-хэм ыпэкIэ Европэм шыцэуагъэх, амыштэу къэралыгъо зи къыра-нагъэп. Ащ ыужы тэ талъэныкIэ-кIэ къагъэзагъ. ЕгъашIэм дунаем ымылгъэгъуэгъэ зеошхор къегъэ-жъагъэу хъугъэ. „Е тылэн, е ты-лын“, „Е тыпсэ Iуахын, е апсэ Iутхын“ — джары хэкIыпIэу заом иIагъэр нахъ, уешIун — укъешIун Iоф къыхэфэнэу шытыгъэп. Тикъэ-ралы исы цыфымэ Iашэр къаш-тагъ, Iашэ зымыштагъэм а Iашэр ышIынэу ичIыплэ гъэнэфагъэти, ащ уцугъэ.

Типсыхъомэ ашъо умышIэжыныу, цыфыр хэгъэкIи, былымыри псы-щемышъожъэу, джарэу пным ылъыпс ащ ахизэу, джарэу пны-хъадабэ а псымэ ахэлъэу зеошхо-хэр ащыкIуагъ. Мы чIыплэм къалэ зэрэщытыгъэр умышIэгъугъагъэмэ кIэпшIэн умышIэкIыныу, джарэу тикъалэмэ зеошхор ащыкIуагъ. УкIытэм тыхъэу, тынэ-тятэхэмэ тыкIалгъэгъункIэ тшIоемыкIоу, ты-кIызэкIа-кIоу мафэ къэтлэгъу-жыгъэ.

Ау сыд къын тапэ илгыгъэми, пным сыд илъэшыгъэми, зыкIа ты-гу ымыкIыштыгъэр — бэ шIэн, макIэ шIэн ау пным тызэрэтекIоштыр ары. Ти Родинэ ишъхъафитыныгъэ лIэб-лэнагъэ ихэлъэу уфзэоныр шысэ зытырахырэ Iофэу хъугъэ.

ЛIэблэнагъэу тисоветскэ дзакIо-мэ къахэфэгъэм фэдэ егъашIэм цыф ылгъэгъуэгъэп.

Заом Iутыхэмэ афэдэ къабзэу тылым шыIэхэри зэблэжыгъэхэп. Капитанэу Гастелло исамолет фа-шистмэ къызакъутэм, пнымэ ар

ахидзи, хъалачы зэрэригъэфагъэ-хэм фэдэу, адыгэ народым ишъэо-пугъэу Андырхъое Хъусенэ пны-мэ заримытэу гранатхэмкIэ ахэр зэриу-кIыгъэм фэдэу, немцэмэ япулеметхэмэ тидзэ амыгъа-кIо зы-хъукIэ, ащ тикрасноармейцэхэмэ бгъэкIэ зызэрэтырадзэщтыгъэм фэ-дэу — советскэ тылым шыIэмэ ашIэ-шъунэу зи къагъэнагъэп. Урыс на-родым ицыфмэ ащыцэу Феропонт Головатэу фронтым пае самолет языгъэшIыгъэм ипатриотическэ гухэлъ фэдэ зыгу ымылгыгъэ ти-къэралы исыгъэп.

Джаш фэдэ Iоф тхъабзэмэ апкъы къыкIыкIэ, тидзэшхохэмэ тиге-наальнэ дзэ пашэу товарищ Стали-ныр апэ зэритым ыпкъы къыкIы-кIэ Красная Армиерэ Военнэ-Мор-ской флотымрэ пныр шIэхэу къы-зэтырагъэуцогъагъ. Немцэхэу Кав-казы къыхъагъэхэмэ ащыцэу ты-мыукIэу е гъэры тымышIэу идгъэ-кIыжыгъэр бэу макIэ. Волгэ псы-хъо е-кIугъэхэр Сталинградэ Iу-кIодагъэх, Москва дэхъан зисапыгъэ-хэр ащи Iу-кIодагъэх, Лениным ыцIэкIэ щыт къалэм — Ленинградэ Iулгыгъэ немцэхэр ащи Iу-кIода-гъэх.

Къыныби тлэгъугъэ заом игъом, ау къынэу тхъугъэр зэкIэ ти-гъэлотэжъэу мэфэ шIагъун къытэ-кIужыгъэ. Мы гъатхэ, манм и 9-м заор аухыгъэу дунаем хъэбар гу-шIуагъо рычъагъэ. Тидзэхэр фа-шист къэралыгъоу IашэкIэ къед-гъэшIугъэм истолицэу Берлины дахъэхи, теклоныгъэм ибыракъ ащ-щагъэIагъ. „Тэ тилоф зафэ, — те-клоныгъэр зиещтыр тэры!“ — а гу-шыIэхэу товарищ Сталиным къы-Iогагъэхэр къэшъыпкъэжыгъэх.

Мазэрэ ныкIорэ хъугъэ зао шы-мышIэжъэу тикъэрал зыпсэурэ. Фа-шистскэ Германием иIоф тIуагъэ. Отечественнэ заор къыдэзыхыгъэ-мэ ягъэхъагъэ къыгъэлъагъоу, со-ветскэ цыфымэ наградэ инхэр аб-гъэмэ ахэлъышт: заом Iутыгъэмэ медалэу „1941-1945 илъэсхэм Оте-чественнэ зеошхоу ашыгъэм Гер-манием зэрэщытекIуагъэхэм фэ-шIы“ зыфилорэр аратынэу, тылым шIоу Iоф шызышIагъэмэ медалэу „1941-1945-рэ илъэсхэм Отечест-веннэ зеошхоу ашыгъэм игъом шIоу Iоф зэрашIагъэм пае“ зыфило-рэр аратынэу, Правительствэм унашъо ышIыгъ.

Заом игъом тызэрэзаощтыгъэм-рэ тызэрэлажъэщтыгъэмрэ афэдэу, джы мамыр лъэхъанэу тызэхъа-гъэм игъом Iоф тшIэнэу едгъэ-жъагъэ. Фашистмэ тиспэуалъэхэу, тикъалэхэу, тикъуаджэхэу акъута-гъэхэр нахыпэм зэрэщытыгъэхэм нахы нахъ дахэхэу тэгъэпсыжыых. Пыеу тызытекIуагъэм ымылкъун, ицыф кIуачIи дгъэфедэзэ, мыхъу-нэу ашIагъэр къятэгъэлщыныжы.

Еутых Аскэр.

